

Ubegrænset ytringsfrihed

En norsk muslim med pakistanske rødder har været på en lang rejse. Da Jyllands-Postens Muhammed-tegninger blev offentliggjort for syv år siden, mente han, at blasfemisk ytringer skulle forbydes. Nu går han ind for en ubegrænset ytringsfrihed.

ABID Q. RAJA, NEW DELHI

Mens Barack Obama i FN siger, at han vil forsvare alles ret til at krænke ham, kræver statsoverhoveder fra muslimske lande internationale grænser for ytringsfriheden. Længst går præsident Asif Ali Zardari fra mine forældres oprindelsesland, Pakistan. Han ønsker et internationalt forbud mod blasfemiske ytringer.

Jeg selv skrev om dette i et indlæg i Morgenbladet for næsten syv år siden, hvor jeg slog til lyd for, at visse blasfemiske ytringer bør forbydes som en symbolsk rettesnor. Jeg havde ret i, at det at krænke profeten Muhammed vil medføre store samfundssødelæggelser verden over. Men jeg tog fejl i, at den slags ytringer bør forbydes af hensyn til samfundet. Det har taget mig nogle år at indse, at ytringsfriheden netop af hensyn til samfundet bør være ubegrænset.

I dag, hvor en tegning kan få mennesker til at dræbe og sætte verdens sikkerhed på spil, er det vigtigt for ikkemuslimer, at de forstår den "muslimske" tankegang.

Lad mig begynde med mine egne demoner. Helt frem til jeg begyndte på universitetet og langt ind i mine studier, nærrede jeg et stærkt mishag, delvist had, til amerikanere, jøder, indere og homoseksuelle. Hvorfor? Ikke fordi jeg selv havde nogle dårlige erfaringer med disse grupper. Jeg kendte knapt en amerikaner, jøde, inder eller homoseksuel. Men jeg havde alligevel antipati mod dem. Det skyldes den opdragelse, som muslimske drenge som regel får.

Hvad hørte jeg i diskussioner som 16-årig, da USA gik i krig mod Irak for første gang? Jo, at USA er den store satan! USA er muslimernes største fjende. De vil os ondt, de vil marginalisere og dræbe os. Og hvem styres USA af, jo, den største satan i verden styres og ejes af jøderne. Ergo er jøder også muslimernes fjender. Homoseksuelle var virkelig ækle, de havde forhold til mennesker af samme køn, og Gud havde sagt, at den slags skulle straffes med døden. Det lærte vi vores tidlige barndom. Og som barn af pakistanere og opdraget i et pakistansk miljø er det ikke så mærkeligt at vokse op med antipati mod Indien og indere. Som børn får vi indprentet, at hvis nogen krænker ens profet, så er den person et frit bytte. Vedkommende skal tages, tæves, skydes, dræbes.

Når det er den retorik, man får serveret som barn og ung, må ikkemuslimer forstå, at det ikke er underligt, at man vokser op og hader amerikanere, jøder eller homoseksuelle, ej heller er det underligt, at man er parat til at dræbe, hvis profeten bliver krænket.

Det kommer ind med modermælken, især hos drengebørn. Bevidst? I hvert fald ubevidst. Det er en tavs kundskab, som overføres mellem generationer i mødet med andre muslimer, i moskeerne, på gadekøkkenet, på rejse til forældrenes oprindelsesland, som observatør af voksnes diskussioner, som deltager i diskussionerne selv.

Men en dag vokser børn og unge op. Civiliserede samfund tænker, at vi dermed er i stand til at gøre op med egne tanker og meninger. Men det at komme fri af en hadefuldt bagage er ikke nogen let opgave. Ting er blevet indprentet. Man er blevet

indoktrineret. Bevidst? Nej, mest ubevidst. Og klart nok, som muslimsk minoritet ved man implicit, hvad man ikke bør sige i "hvides" og "ikkemuslimers" nærvær. Jeg fortæller for meget her. I dag kender jeg mange amerikanere, jøder, indere og homoseksuelle. Ingen har plaget mig eller gjort mig uret. Jeg har ingen grund til at hade nogen grupper. Jeg ved desuden, at et enkelt menneskes dumhed ikke skal føre til had mod en hel gruppe. Og jeg har gennem offentlig debat lært, at det at begrænse ytringsfriheden er at begrænse menneskelig udvikling.

En juraprofessor sagde noget klogt til mig engang: Mennesker har brug for beskyttelse, Gud klarer sig selv. Som moderat muslim i en voksen alder tænker jeg, at muslimernes profet er hævet over nådeløs kritik og harcelering. Profeten har hverken brug for mig, Zardari eller en muslimsk flok verden over til at forsvare sig. Ikke alle bliver sine demoner kvit. Som liberal venstremand må jeg fortsat arbejde med mine indre stemmer.

Når man har haft en indre stemme i 18 år, som er blevet indprentet til at hade "vestlige værdier", så kan man ikke uden videre vende ryggen til den stemme.

Hvis vi skal lykkes, må vi indse, at dette handler om integrationspolitik fra vugge til grav. I dag vokser der børn op i Norge, som i løbet af deres barndom og ungdom vil få indprentet et had mod den såkaldte store satan, mod jøder, og som vil være villige til at dræbe, hvis profeten bliver hånet.

Vort samfund har enten været uvidende eller bevidst valgt at se væk. Begge dele er dumdristigt naivt.

Jeg har reflekteret over fordommene og myterne, og min søn går sit første skoleår på en amerikansk skole her i Indien.

Jeg anser det for utænkeligt, at min lille Adam på snart fem år skal vokse op med had mod nogle grupper eller mennesker. Men hvor let havde det ikke været for mig som far at påvirke min egen søn, eller min nevø eller nabodreng til at vokse op med had? Det handler først og fremmest om forældresansvar, dernæst om den rolle vi voksne spiller i børns liv. En karismatisk leder i en moske eller forening kan let forstyrre et barnesind med sin retorik, og desværre sker det for ofte.

Ganske få muslimer har set karikaturtegningerne eller den meget omtalte film om Muhammed.

Det samme gælder for muslimer i Norge. Men vi skal være klar over følgende: Hver gang nogen vil håne profeten, vil muslimer verden over svare igen med vold og demonstrationer. Længe. Måske hele vores samtid.

Det gør ondt at se sin profet et blive udsat for krænkelser, men det gør betydeligt mere ondt at se, at en film kan få nogen til at dræbe uskyldige mennesker, deriblandt en amerikansk ambassadør.

Men det mest smertefulde vil være, om vi af frygt for liv og tryghed vælger at begrænse vores frihed; at gå på akkord med vores vigtigste principper vil i sidste ende bidrage til at rive det ned, som vi har bygget op.

Abid Q. Raja er norsk advokat og politiker (Venstre) med pakistanske rødder. Han bor i øjeblikket i Indien.

Denne kronik har været bragt i den norske avis Aftenposten.

Artiklen har været bragt i Jyllands-Posten den 11/10-2012